

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

Na temelju članka 3. stavka 6. Zakona o zaštiti od požara ("Narodne novine", br. 58/93.) ministar unutarnjih poslova donosi

PRAVILNIK

O IZRADI PROCJENE UGROŽENOSTI OD POŽARA I TEHNOLOŠKE EKSPLOZIJE

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom utvrđuje se sadržaj i način izrade i primjene metoda kod izrade procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije (u idućem tekstu procjena ugroženosti) za građevine, građevinske dijelove i otvorene prostore u vlasništvu ili na korištenju pravne osobe te za područje općine, grada, kotara, Grada Zagreba i žirpanije.

Članak 2.

Temeljem procjene ugroženosti: određuju se mjere za sprečavanje nastanka i širenja požara (preventivne mjeru) te mjeru za učinkovito gašenje, koje proizlaze iz činjeničnih posebnosti predmetne procjene ugroženosti.

II. TUMAČ POJMOVA

Članak 3.

Pojedini pojmovi uporabljeni u ovom Pravilniku znače:

"Procjena ugroženosti" je postupak utvrđivanja razine ugroženosti od požara i/ili tehnološke eksplozije i zaštitnih mjeru,

"Građevina" je građevinski objekt na određenoj lokaciji koji se sastoji od građevinskog dijela i ugrađene opreme koji zajedno čine tehničko-tehnološku cjelinu,

"Požarni sektor" je osnovna prostorna jedinica dijela građevine, koja se samostalno tretira glede tehničkih i organizacijskih mjeru zaštite od požara, a odijeljen je od ostalih dijelova građevine konstrukcijama otpornim na požar,

"Numeričke metode" su u svijetu razvijene i priznate metode koje temeljem brojčanih pokazatelja određuju ugroženost građevine ili prostora od požara i/ili tehnološke eksplozije.

III. TEMELJNI ELEMENTI PROCJENE UGROŽENOSTI

Članak 4.

Temeljni elementi procjene ugroženosti su:

- postojeće stanje,
- numerička analiza požarne krgroženosti,
- stručno mišljenje o postojećem stanju, ustroju službe za zaštitu od požara te profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasnih postrojba,
- prijedlog mjera,
- zaključak,
- grafički prilozi

IV. SADRŽAJ PROCJENE UGROŽENOSTI ZA PRAVNU OSOBU

Članak 5.

Dijelovi procjene ugroženosti za pravnu osobu su:

A).Prikaz poslojećeg stanja

Prikaz postojećeg stanja obuhvaća sljedeće podatke:

- površinu,
- broj uposlenih djelatnika,
- broj i naziv građevina,
- vrste tehnologije po građevinama,
- količine tvari po proizvodnim i skladišnim građevinama,
- brojnost osoba po građevinama,
- osnovne podatke o tvarima koje se koriste u tehnološkom procesu glede opasnosti za nastajanje i širenje požara,
- pregled skladišta zapaljivih tekućina, plinova i drugih opasnih tvari glede količina i vrsta,
- pregled opasnih zona glede ugroženosti od nastajanja tehnološke eksplozije,
- pregled tehnoloških mjesa glede vjerojatnosti za nastajanje i širenje požara,
- pouzdanost sustava za zagrijavanje prostora ili pripremu tehnološke pare, vode ili drugog medija glede opasnosti za nastajanje i širenje požara,

- pouzdaraost i vrijeme eksploatacije tehnološkog postrojenja i građevina obziorn na opasnosti od nastajanja i širenja požara,
- stanje građevinskog dijela građevine i izolacijskog materijala glede opasnosti za nastajanje i širenje požara,
- pregled požarnih sektora po građevinama,
- pregled internih prometnica i pristupa za vatrogasna vozila,
- razi"od plina, zapaljive tekućine, vodovoda, hidrantske mreže i sustava za dojavu i gašenje požara,
- stanje vodoopskrbe,
- siluacijski raspored građevina, internih i vanjskih prometnica,
- etažnost građevina,
- ustroj vatrogasne službe za zaštitu od požara i udaljenost od susjednih profesionalnih vatrogasnih postrojba,
- nacrt energetike s glavnim ventilima,
- pregled sustava telefonskih i radio veza,
- pregled fizičko-tehničke zaštite,
- pregled zalihih izvora za opskrbu vodom za gašenje požara,
- raspored i smještaj opreme i sredstava za gašenje požara.
- broj profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasnih postrojba i djelatnika stručno osposobljenih za gašenje požara,
- požarno opterećenje po građevinama,
- stanje službe za pružanje prve pomoći ozlijedenim u gašenju požara,
- pregled registriranih požara s uzrocima nastajanja u zadnjih 10 godina.

B) Numerička analiza požarne ugroženosti

C) Stručna obrada činjeničnih podataka

Stručna obrada činjeničnih podataka sadrži mišljenje o:

- primjenjenim propisima i korištenim metodama,
- lokaciji, prilaznim putovima i udaljenosti profesionalne vatrogasne postrojbe,

- namjeni građevine, tehnološkom postupku i opasnostima koje proizlaze iz namjene građevine i tehnološkog postupka,
- načinu evakuacije i spašavanju osoba,
- konstrukciji, konstrukcijskim materijalima i otpornosti konstrukcije u požaru,
- podjeli na požarne sektore,
- vrsti i količini zapaljivih tvari i proračunu požarnog opterećenja,
- električnim instalacijama i uređajima,
- sigurnosnom, blokadnom i vatrodojavnom sustavu i drugim instalacijama značajnim prilikom požara,
- strojarskim instalacijama,
- mogućim vrstama i izvorima opasnosti za nastanak i širenje požara,
- opskrbi vodom i hidrantskoj mreži,
- razvrstavanju u kategoriju ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije,
- količini i razmještaju opreme i sredstava za gašenje požara,
- ustroju službe za zaštitu od požara i vatrogasnih postrojba,
- rezultatima primijenjene numeričke analize

D) Prijedlog tehničkih i organizacijskih mjera koje je potrebno provesti kako bi se opasnost od nestajanja i širenja požara smanjila na najmanju moguću razinu.

E) Zaključak

F) Numerički i grafički prilozi.

V SADRŽAJ PROCJENE UGROŽENOSTI ZA PODRUČJE OPCINE I GRADA

Članak 6.

Dijelovi procjene ugroženosti za područje općine odnosno grada su:

A) Prikaz postojećeg stanja

Prikaz postojećeg stanja mora obuhvatiti sljedeće podatke:

- površinu,
- broj pučanstva,

- pregled naseljenih mjesta,
- pregled pravnih osoba u gospodarstvu po vrstama,
- pregled pravnih osoba u gospodarstvu glede povećane opasnosti za nastajanje i širenje požara,
- pregled industrijskih zona,
- pregled cestovnih i željezničkih prometnica po vrsti,
- pregled turističkih naselja,
- pregled elektroenergetskih građevina za proizvodnju i prijenos električne energije,
- pregled lokacija na kojima su uskladištene veće količine zapaljivih tekućina i plinova, eksplozivnih tvari i drugih opasnih tvari,
- pregled vatrogasnih domova za smještaj udruga dobrovoljnih vatrogasaca i profesionalnih vatrogasnih postrojba,
- pregled prirodnih izvorišta vode koji se mogu upotrebljavati za gašenje požara,
- pregled naselja i dijelova naselja u kojima su izvedene vanjske hidrantske mreže za gašenje požara,
- pregled građevina u kojima povremeno ili stalno boravi veći broj osoba (škole, vrtići, jaslice, đački i studentski domovi, domovi umirovljenika, bolnice, sportski objekti, kulturno-umjetnički i povijesni objekti i sl.),
- pregled lokacija i građevina u kojima se obavlja utovar i istovar zapaljivih tekućina, plinova i drugih opasnih tvari.
- pregled poljoprivrednih i šumske površine.
- pregled šumske površine po vrsti, starosti zapaljivosti i izgrađenosti protupožarnih putova i prosjeka u šumama,
- pregled naselja, kvartova, ulica ili značajnijih građevina koji su nepristupačni za prilaz vatrogasnim vozilima,
- pregled naselja, kvartova, ulica ili značajnijih građevina u kojima nema dovoljno sredstava za gašenje požara,
- pregled sustava telefonskih i radio veza uporabljivih u gašenju požara,
- pregled broja požara i vrste građevina na kojima su nastajali požari u zadnjih 10 godina

B) Procjene ugroženosti pravnih osoba iz članka 5. ovoga Pravilnika

C) Stručna obrada činjeničnih podataka

Stručna obrada činjeničnih podataka sadrži mišljenje o:

- makropodjeli na požarne sektore i zone uz ocjenu udovoljavaju li oni propisima glede sprečavanja širenja požara,
- gustoći izgrađenosti unutar jednog požarnog sektora ili zone uz ocjenu o postojećoj fizičkoj strukturi građevina s obzirom na širenje požara,
- etažnosti građevina i pristupnosti prometnica i površina glede akcije evakuacije i gašenja,
- starosti građevina i potencijalnim opasnostima za izazivanje požara,
- stanju provedenosti mjera zaštite od požara u industrijskim zonama i ugrožavanju građevina izvan industrijskih zona,
- stanju provedenosti mjera zaštite od požara za građevine istih namjena na određenim područjima,
- izvorištima vode i hidrantskoj instalaciji za gašenje požara,
- izvedenim distributivnim mrežama energenata,
- stanju provedenih mjera zaštite od požara na šumskim i poljoprivrednim površinama,
- uzrocima nastajanja i širenja požara na već evidentiranim požarima tijekom zadnjih 10 godina, broju profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasnih postrojba.

D) Prijedlog tehničkih i organizacijskih mjera koje je potrebno provesti kako bi se opasnost od nastajanja i širenja požara smanjila na najmanju moguću razinu.

E) Zaključak

F) Numerički i grafički prilozi

»Članak 6a.

Pri izradi procjene ugroženosti za pravnu osobu i područje općine i grada, tim stručnjaka može u opravdanim slučajevima, za pripadajuću vrstu vatrogasne postrojbe, utvrditi različitu vrstu i količinu opreme od one koja je propisana Pravilnikom o minimumu tehničke opreme i sredstava vatrogasnih postrojbi (»Narodne novine« br. 43/95). Opravdanost predloženih promjena potrebno je dodatno obrazložiti.

U postupku davanja mišljenja na izrađenu procjenu ugroženosti, Ministarstvo unutarnjih poslova će ocijeniti opravdanost utvrđivanja različite vrste ili količine opreme od propisane.

Članak 6b.

Količina vode potrebna za gašenje požara u naseljima ovisno o broju stanovnika i računskom broju istovremenih požara, navedena je u tablici br. 1 koja je tiskana uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

Ako je naselje podijeljeno u zone prema izvorima za opskrbu vodom za gašenje požara koji nisu međusobno povezani, računski broj istovremenih požara i količina vode za gašenje požara određuju se prema broju stanovnika koji pripadaju određenoj zoni.

Ako je površina na kojoj se nalazi industrijski ili gospodarski objekt (građevine i prostori) veličine do 150 ha, računa se s jednim požarom, a ako je površina veća računa se s dva istovremena požara. ».

VI. SADRŽAJ PROCJENE UGROŽENOSTI ZA PODRUČJE KOTARA, GRADA ZAGREBA I ŽUPANIJE

Članak 7.

Dijelovi procjene ugroženosti za područje kolara, Grada Zagreba i županije su:

A) Prikaz postojećeg stanja

Prikaz postojećeg stanja mora obuhvatiti sljedeće podatke: površinu.

- broj pučanstva,
- pregled područja stambenih, industrijskih, turističkih, gradskih i seoskih naselja te područja šumskih i poljoprivednih površina,
- pregled građevina glede opasnosti od nastajanja i širenja požara koje su određene procjenom ugroženosti za područje općine ili grada,
- pregled cestovnih i željezničkih prometnica koje prolaze preko područja kotara, Grada Zagreba i županije uz označavanje priključaka lokalnih prometnica,
- pregled vodovodne i vanjske hidrantske mreže, plinovoda, naftovoda i drugih glavnih instalacija za transport zapaljivih i opasnih tvari.
- pregled većih građevina za uskladištenje zapaljivih, eksplozivnih i plinovitih tvari ili drugih opasnih tvari,
- pregled glavnih energetskih instalacija s njihovim ventilima,
- pregled značajnijih građevina u kojima povremenek ili stalno boravi veći broj osoba,
- pregled vatrogasnih domova i broj dobrovoljnih i profesionalnih vatrogasnih postrojba za gašenje požara
- pregled mjesta na kojima postoji stalno vatrogasno dežurstvo,
- pregled uređenih prirodnih crpilišta vode za gašenje požara,
- pregled sustava telefonske i radio-veze uporabljivih u gašenju požara,

- pregled zdravstvenih ustanova i bolnica koje bi pružile prvu pomoć ozlijedenim u gašenju požara,
- pregled šumskih površina i vrste sastojaka šuma uz izgrađenost putova i požarnih prosjeka,
- pregled poljoprivrednih površina i izgrađenosti putova,
- pregled broja požara i vrsta značajnijih građevina i prostora na kojima su nastajali požari u zadnjih 10 godina

B) Procjene ugroženosti za područja općina odnosno grada iz članka 6. ovoga Pravilnika

C) Stručna obrada činjeničnih podataka

Stručna obrada činjeničnih podataka sadrži mišljenje o:

- pravilnoj izgraderlosli i povezanosti naselja, gradova, zona te šumskih i poljoprivrednih površina glede uvjeta za širenje požara,
- izgrađenosti prometnica za akciju gašenja požara,
- učinkovitosti izgrađene hidrantske mreže za gašenje požara
- opasnosti od nastajanja požara u građevinama gdje boravi veći broj osoba, industrijskim, skladišnim i drugim opasnim građevinama i lokacijama, odnosno zonama,
- opasnostima od nastajanja požara u određenim šumskim i poljoprivrednim područjima,
- opasnostima pri transportu i prijevozu opasnih tvari i određivanju područja na kojima se takva opasnost očekuje,
- opasnostima na instalacijama za distribuciju plina i električne energije,
- opasnostima kćije proizlaze iz dotrajalosti građevina, tehnologija ili instalacija za razvod energenata,
- opasnostima zbog neizgrađenosti putova ili njihove nedovoljne širine za gašenje požara vatrogasnim vozilima,
- funkcionalnosti sustava veza za opažanje i gašenje požara,
- brojnosti i sposobljenosti pučanstva za gašenje požara,
- prijevozu snaga za gašenje požara.
- djelotvornosti zdravstvene zaštite i prehrane gasitelja na većim požarima,
- broju profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasnih postrojba.

D) Prijedlog tehničkih i organizacijskih mjera koje je potrebno provesti kako bi se opasnost od nastajnja i širenja požara smanjila na najmanju moguću razinu.

E) Zaključak

F) Numerički i grafički prilozi.

VII. NAČIN IZRADE PROCJENE UGROŽENOSTI

Članak 8.

Procjenu ugroženosti izrađuje tim stručnjaka ovisno o namjeni i vrsti građevine ili postrojenja. Za izradu svake procjene ugroženosti postavlja se voditelj. Tim stručnjaka iz stavka 1. ovoga članka čine najmanje tri djelatnika, od kojih najmanje dva moraju imati visoku stručnu spremu tehničkog smjera različitog profila, »*i najmanje jedan djelatnik s najmanje dvije godine iskustva na poslovima vatrogastva*«. Djelatnici iz stavka 3. ovoga članka moraju imati najmanje dvije godine iskustva na poslovima zaštite od požara, a voditelj tima iz stavka 2. ovoga članka najmanje 5 godina iskustva na tim poslovima i položen stručni ispit iz članka 7. stavka 6 Zakona o zaštitu od požara, »*osim djelatnika s iskustvom na poslovima vatrogastva*«.

Članak 9.

Predstavničko tijelo županije, Grada Zagreba, kotara, grada i općine može za izradu procjene ugroženosti za svoje područje imenovati tim stručnjaka

»U rad tima obavezno se uključuje osoba koja dobro poznaje vatrogasni ustroj na području jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za koju se izrađuje procjena ugroženosti.«.

Članak 10.

Odgovorne osobe u poduzeću i drugoj pravnoj osobi, općini, gradu, kotaru, Gradu Zagrebu i županiji za čije se građevine i prostore izrađuje procjena ugroženosti, upoznat će voditelja izrade procjene ugroženosti s tajnim podacima potrebnim za izradu procjene ugroženosti i poduzeti mjere za zaštitu podataka. Voditelj iz stavka 1. ovog članka i osobe koje izrađuju procjenu ugroženosti obvezne su čuvati kao službenu tajnu podatke koji su na temelju zakona ili općeg akta određeni tajnom.

Članak 11.

Za izradu procjene ugroženosti primjenjuju se hrvatske numeričke metode ili (u njihovom nedostatku) u svijetu prihvaćene numeričke metode (TRVB 100, Euralarm, Gretener, DOW Index i slične), kao i preuzete norme s obveznom primjenom koje uređuju to područje.

Metode iz stavka 1. ovoga članka mogu se koristiti isključivo za one gradevine i postrojenja na način i kako je to predviđeno samom metodom i praksom u zemljama u kojima se primjenjuju. Primjena jedne ili više izabranih metoda obvezatna je u cijelosti.

»Pri izradi procjene ugroženosti mogu se koristiti i propisana mjerila za ustroj, razvrstavanje i način djelovanja vatrogasnih postrojbi.«

Članak 12.

Procjena ugroženosti može sadržavati i prijedlog mje ra čijim bi se provođenjem postiglo povoljnije rješenje zaštite od požara i eksplozija za vlasnika ili korisnika građevine, a zadržala ista ili veća razina zaštite.

Članak 13.

Prijedlog mjera za poboljšanje stanja zaštite od požara može sadržavati:

- mjere za sanaciju postojećeg stanja
- razvojne mjere koje bi se provodile na građevinama, građevinskim dijelovima i otvorenom prosloru,
- promjenu namjene građevine ili prostora,
- izvođenje novih instalacija za gašenje i dojavu požara,
- izgradnju novih izvora i instalacija za opskrbu vodom za gašenje požara,
- osnivanje novih postrojba za gašenje požara,
- mjere u svezi s loženjem vatre i spaljivanjem korova i drugog biljnog otpada na otvorenom prostoru,
- izgradnja novih motrilačkih mjeseta za otkrivanje požara na otvorenim prostorima,
- izmjenu ili dogradnju sustava veza

Članak 14.

Mjere zaštite od požara i tehnoloških eksplozija proizašle iz procjene ugroženosti izrađene za više tehnološki ili prostorno međusobno povezanih građevina, obvezatne su za sve njihove vlasnike i korisnike.

Članak 15.

Kada inspektor za zaštitu od požara u obavljanju nadzora utvrdi nepravilnosti u izradi procjene ugroženosti, rješenjem će korisniku procjene ugroženosti narediti otklanjanje uočene nepravilnosti.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Članak 16.

~~Novčanom kaznom u dinarskoj protkvrijednosti od 210 do 2.100 DEM kaznit će se za prekršaj pravna osoba~~

- ~~1. ako ne odredi voditelja za izradu procjene ugroženosti (članak 8. stavak 2.),~~
- ~~2. ako obavlja procjenu ugroženosti bez stalno uposlenih djelatnika iz članka 8. ovoga Pravilnika,~~
- ~~3. ako nepravilno uporabljuje numeričke metode za izradu procjene ugroženosti (članak 11. stavak 2.). Novčanom kaznom u dinarskoj protuvrijednosti od 100 do 400 DEM kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.~~

Članak 17.

~~Iznosi Novčanih kazni iz članka 16 ovoga Pravilnika revalorizirat će se po srednjem tečaju Narodne banke Hrvatske na dan naplate kazne.~~

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 18.

Procjene ugroženosti izrađene sukladno odredbama ovoga Pravilnika, mogu se primjenjivati za izradu i donošenje pripadajućih planova zaštite od požara.

Članak 19.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Naravnim novinama".

Broj: 511-01-78-12507/1-94.

Zagreb, 15. travnja 1994.

Ministar unutarnjih poslova

Ivan Jarnjak, v. r.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«

Broj: 511-01-52-58494-2005.

Zagreb, 7. rujna 2005.

Ministar
Ivica Kirin, v. r.

Tablica br. 1

Broj stanovnika	Broj istovremenih požara	Najmanja količina vode u l/s po jednom požaru, bez obzira na otpornost objekata prema požaru
do 5000	1	10

5001-10000	1	15
10001-25000	2	20
25001-50000	2	25
50001-100000	2	35
100001-200000	3	40
200001-300000	3	45
300001-400000	3	50
400001-500000	3	55
500001-600000	3	60
600001-700000	3	65
700001-800000	3	70
800001-1000000	3	80
Iznad 1000000	4	90

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Broj: 511-01-152-80658/2009.

Zagreb, 24. veljače 2010.

Ministar
Tomislav
Karamarko, v. r.